طراحي الگوريتمها

نيمسال اول ۲ ۱۴۰ - ۱۴۰

مدرس: حميد ضرابيزاده

مبحث آزمون ١

دانشکدهی مهندسی کامپیوتر

تقسیم و حل / حریصانه / برنامهریزی پویا

تمرین نظری اول

تقسيم و حل

- ۱. یک درایه از آرایهی دوبعدی را «قله» مینامیم اگر از هیچ یک از درایههای مجاور خود کوچکتر نباشد. یک الگوریتم از مرتبهی زمانی O(n) ارائه دهید که قلهی یک آرایهی دوبعدی n imes n عضوی را بیابد.
- ۲. در یک آرایه، زوج i,j را نابهجایی مینامیم اگر i < j و i < j باشد. یک الگوریتم از مرتبه ی زمانی $O(n \log n)$ بیابید که تعداد تمام نابهجایی های یک آرایه را پیدا کند.
- ۴. در یک سیستم بانکی، حسابی را فاسد مینامیم که تعداد تراکنشهای بانک به مقصد آن حساب بیشتر از نیمی از کل تراکنشهای بانک باشد. یک الگوریتم با استفاده از تقسیم و حل بیابید که مشخص کند چه حسابی در بانک، فاسد است.
- n پیچ بر روی دیوار قرار دارند. از شما خواسته شده است که یک قاب را طوری طراحی کنید که پیچها را بپوشاند. از طرفی محیط قاب باید کمترین میزان خود را داشته باشد. حال شما باید ابعاد و قاب را بیابید. (راهنمایی: فرض کنید یک کش دور پیچ ها انداخته ایم و آنرا تا می توانیم سفت می کنیم. شکل کش همان قاب است.)
- ۶. شما به عنوان مسئول خرید و فروش سهام یک سازمان تعیین شدهاید. یک لیست از پیش بینی تغیرات قیمت سهام در روزهای آینده که توسط کارشناسان پیش بینی بازار در شرکت تهیه شده، در اختیار شما قرار گرفته است. الگوریتمی ارائه دهید که تعیین کند که سهام چه زمانی خریداری و چه زمانی به فروش رود تا بیش ترین سود حاصل شود.
- ۷. در یک آرایه، عملیات «شیفت دایرهای» به مقدار k را چنین تعریف میکنیم که k عضو از انتهای آرایه، یکی یکی به ترتیب به ابتدای آرایه افزوده شوند. یک لیست که حاصل «شیفت دایرهای» یک آرایهی صعودی بوده است، به شما داده شده است. مقدار شیفت $O(\log n)$ را به کمک یک الگوریتم از مرتبهی زمانی $O(\log n)$ بیابید.
- ۸. تعداد n توزیع احتمال بر روی بازه ی صفر تا یک تعریف شدهاند. بازه ی صفر تا یک را به گونهای بین این توزیعها تقسیم کنید (بدون اشتراک) که احتمال رخداد هر بازه در توزیع منتسب شده، حداقل $\frac{1}{n}$ باشد. فرض کنید که عملگرهای زیر در زمان ثابت قابل اجرا هستند:

$$F(a,b,i) = F_i(b) - F_i(a)$$
 (الف

P(b, v, i) :=a point b such that F(a, b, i) = v (\cdot, \cdot)

توجه کنید که $F_i(x)$ تابع توزیع احتمال تجمعی است.

- 9. دو آرایهی مجزا از اعداد داریم که طول هر یک n است. تنها سوالی که مجاز به پرسیدن آن هستیم، چیستی k امین عدد کوچک هر آرایه است. ثابت کنید که با $\log n$ سوال میتوان میانهی این دو آرایه k امین کوچکترین عدد) را یافت.
- ۱۰. آرایه ی مرتبی به طول n داریم. الگوریتمی بیابید که اندیسی مانند i را در آرایه پیدا کند که a[i]=i باشد. (فرض کنیدa[i]=i عضای آرایه متمایز و مثبت هستند.)
- ۱۱. الف) یک درخت دودویی کامل را در نظر بگیرید. نقطه ی کمینه ی محلی، نقطه ای است که مقدار روی آن، از هر راس که با یک یال به آن متصل است، کمتر باشد. در زمان $O(\log n)$ کمینه ی محلی در یک درخت را بیابید.
- ب) در یک صفحه ی دو بعدی، یک گراف وجود دارد که هر راس آن یک نقطه با مختصات صحیح در (x_j,y_j) در یک صفحه است. این گراف دارای N^{Y} راس است و هر راس مانند (x_i,y_i) به راس دیگری مانند (x_i,y_j) متصل است، اگر $|x_i-x_j|+|y_i-y_j|=1$. الگوریتمی بیابید که در زمان O(n) نقطه ی کمینه محلی را بیابد.
- ۱۲. n دونده هر یک در یک موقعیت مشخص و با سرعت ثابت شروع به دویدن میکنند. مشخص کنید کدام یک از این دونده ها، حداقل یک بار در طی مسابقه از بقیه جلوتر خواهد بود.

الگوريتمهاي حريصانه

- ۱۳. یک گراف را «خوب» می نامیم، اگر تعداد یالهای آن حداکثر ۸ تا بیشتر از تعداد راسهای آن باشد. فرض کنید یک گراف «خوب» وزن دار با وزنهای متمایز روی یالهایش به شما داده شده است. الگوریتمی ارائه دهید که در زمان O(n) درخت پوشای کمینه ی این گراف را پیدا کند.
- k_i هر آن هر آ
- 10. یک شرکت مخابراتی میخواهد به خانههایی که در طول یک مسیر و به موازات آن قرار دارند، خدمات ارتباطی ارائه کند. برای این منظور، شرکت از دکلهایی با طول برد ۸ کیلومتر استفاده میکند. الگوریتمی بیابید که این شرکت به کمک آن بتواند با کمترین تعداد دکل، به تمام خانههای این مسیر خدمات ارائه دهد.
- 19. یک شرکت پست میخواهد بسته های خود را توسط پیک به مناطق مختلف ارسال کند. هر پیک می تواند دو بسته را حمل کند، به شرط آن که مجموع وزن آن ها از عدد w بیشتر نشود. الگوریتمی از مرتبه ی زمانی $O(n \log n)$ ارائه دهید که بتوان به کمک آن، بیش ترین تعداد بسته ها را به طور موازی ارسال نمود.
- ۱۷. یک رستوران n مشتری دارد و m آشپز به آنها خدمات می دهند. تهیه ی هر غذای p_i مدت t_i زمان می برد. الگوریتمی ارائه دهید که زمان منتظر ماندن مشتریان کمینه شود. (فرض کنید همه ی مشتریان با هم وارد رستوران شدهاند. هم چنین، مقصود از زمان انتظار، زمان ورود مشتری تا زمان گرفتن غذا توسط وی است.)
- ۱۸. ماتریسی $n \times n$ را در نظر بگیرید که درایههای آن، صفر یا یک هستند. به ازای هر سطر و هر ستون، تعداد یکهای موجود در آن سطر یا ستون داده شده است. الگوریتمی ارائه دهید که ماتریس اصلی را مطابق تعداد یکهای داده شده بسازد.
- ۱۹. فرض کنید در گراف G با n رأس، هیچ راسی دارای درجهای بیش تر از d نیست. نشان دهید می توان رأسهای گراف را با حداکثر d+1 رنگ متفاوت رنگ آمیزی کرد طوری که دو رأس مجاور دارای رنگ یکسان نباشند.

- x. تعدادی دایره با شعاعهای نه لزوما یکسان روی صفحه قرار گرفتهاند، به گونهای که تمامی آنها بالای محور x بوده و هیچ دو دایرهای مساحت مشترک ندارند. شما روی مبدا مختصات ایستادهاید و در هر مرحله می توانید یک تیر پرتاب کنید. تیر روی یک خط راست حرکت می کند و به هر دایرهای برخورد کند، آن را می ترکاند. به بیان دیگر، مسیر حرکت تیر، یک نیم خط با شروع از مبدا مختصات است که هر دایرههای با این نیم خط برخورد داشته باشد یا مماس شود، می ترکد. الگوریتمی کارا ارائه دهید که با کم ترین تعداد تیر ممکن، همهی دایرهها را بترکاند.
- ۲۱. در مسئله ی خرد کردن پول (خرد کردن مقدار مشخصی پول با انواعی از سکهها، به طوری که کمترین تعداد c>1 و c>1 شکه ممکن استفاده شود) ثابت کنید اگر سکههای ما به فرم c>1 باشند به طوری که c>1 باشند به طوری که c>1 باگوریتم حریصانه همواره پاسخ بهینه را به دست می آورد.
- ۲۲. آرایه ی A که دارای n عدد صحیح نامنفی است را در نظر بگیرید. به آرایهای «زیبا» میگوییم که در آن زوجیت n عناصر آرایه با زوجیت اندیسشان یکسان باشد. به بیان دیگر، به ازای هر i به عنوان اندیس آرایه، داشته باشیم:

$$i \bmod \Upsilon = A_i \bmod \Upsilon$$

اگر در هر مرحله تنها بتوانیم دو عنصر آرایه را با یکدیگر جابهجا کنیم، الگوریتمی ارائه دهید که کمترین تعداد مرحله برای تبدیل آرایهی داده شده به یک آرایهی زیبا را به دست آورد.

- 77. شما قصد دارید در نوروز سال ۱۴۰۲ به n نفر از دوستانتان هدیه بدهید. در حال حاضر، هر هدیه شامل تعدادی سیب و تعدادی موز است. به طور دقیق تر، هدیه i شامل a_i سیب و تعدادی موز است. از آن جایی که میخواهید عدالت بین دوستانتان رعایت شود، نیاز است که همهی هدایا مانند هم شوند. شما در هر گام می توانید یا یک سیب از یکی از هدایا بخورید، یا یک موز از یکی از هدایا بخورید و یا یک سیب و یک موز از یکی از هدایا بخورید. الگوریتمی ارائه دهید که حداقل تعداد مراحل مورد نیاز برای یکسانسازی هدایا را به دست آورد.
- ۲۴. پارسا برای سفر به خارج از کشور، باید مقدار n یورو عوارض خروج از کشور بپردازد. او تنها سکههای یک و دو یورویی همراه خود دارد و هر دو نوع سکه را نیز به یک اندازه دوست دارد، بنابراین تمایل دارد که تعداد سکههای پرداختی از هر نوع، تا حد امکان برابر باشد. الگوریتمی برای کمک به وی طراحی کنید. به عبارت دیگر، الگوریتمی طراحی کنید که c_1 و c_2 را به گونهای بیابد که c_3 و c_4 شود و c_5 کمینه مقدار ممکن باشد.

برنامهریزی پویا

۲۵. ساختاری مثلثی شکل از اعداد (مانند شکل زیر) را در نظر بگیرید. اگر فردی بخواهد از بالای این مثلث به پایین آن حرکت کند و در هر مرحله فقط بتواند به یک خانهی مجاور پایینی برود، الگوریتمی ارائه دهید که طول کوتاهترین مسیر ممکن (از نظر مجموع اعداد) را خروجی دهد.

به عنوان مثال در شکل بالا طول کوتاهترین مسیر، 1 + 2 + 3 + 7 + 7 است.

۲۶. یک ماتریس از اعداد صحیح مانند $A_{n \times m}$ را در نظر بگیرید. تابع sum(i,j,k,l) یک زیر مستطیل از این ماتریس را دریافت میکند و مجموع اعداد این زیرمستطیل را خروجی میدهد. به عبارت دقیق تر:

$$sum(i,j,k,l) = \sum_{u=i}^{j} \sum_{v=k}^{l} A_{u,v}, \circ \leqslant i \leqslant j \leqslant n, \circ \leqslant k \leqslant l \leqslant m,$$

الگوریتمی ارائه دهید که مقادیر i,j,k,l را به گونه ای بیابد که sum(i,j,k,l) بیشینه باشد.

- ۲۷. به عدد n یک عدد قوی می گوییم، اگر اختلاف هر دو رقم مجاور در آن حداقل ۲ باشد. مثلا ۲۵۲۷ عددی قوی است اما ۲۱۲۲ قوی نیست. الگوریتمی ارائه دهید که با دریافت دو عدد l و r تعداد اعداد قوی در بازه O(|r|) را در زمان O(|r|) بیابد که |r| طول عدد r است.
- ۲۸. درخت ریشه دار T به ما داده شده است که هر راس v آن ارزش w_v دارد. زیرمجموعه ی مستقل به زیرمجموعه ای از رئوس گفته می شود که در آن هیچ دو راسی وجود نداشته باشند که یکی از آن ها پدر دیگری باشد. الگوریتمی ارائه دهید که زیرمجموعه ی مستقل با بیش ترین مجموع ارزش رئوس را بیابد.
- $i \leqslant n$ را در نظر بگیرید. ابتدا اندیسی دلخواه مانند i را انتخاب میکنیم. سپس تا زمانی که n را در آرایه i > n میده است، در هرگام به اندازه A_i امتیاز کسب میکنیم و i را به همین اندازه افزایش می دهیم. هرگاه i > n شود، متوقف می شویم. الگوریتمی ارائه دهید که با دریافت آرایه، اندیسی که در آن امکان کسب بیشترین امتیاز وجود دارد را بازگرداند.
- n. امیر n روز از شرکت مرخصی گرفته است و میخواهد که برای روزهای مرخصیاش برنامهریزی کرده و در این ایام، مهارت برنامهنویسی و ورزشیاش را تقویت کند. امیر میداند که در هرکدام از روزهای مرخصیاش آیا باشگاه ورزشی باز خواهد بود یا خیر و این که آیا مسابقه ی برنامهنویسی برگزار خواهد شد یا خیر (در مجموع یک روز چهار حالت مختلف دارد). امیر تمایلی ندارد که در دو روز متوالی، فعالیتی یکسان انجام دهد و همچنین او میتواند در یک روز هیچ فعالیتی انجام ندهد و استراحت کند. الگوریتمی ارائه دهید که با دریافت تعداد روزهای مرخصی و وضعیت باز یا بسته بودن باشگاه ورزشی و برگزاری مسابقه برنامهنویسی، حداقل تعداد روزهایی که امیر استراحت خواهد کرد را بیابد.
- m. ماشینی داریم که اگر هر حرف انگلیسی را جلوی دوربین روی آن قرار دهیم، آن حرف را بر روی کاغذ چاپ میکند. متاسفانه متوجه شده این دستگاه با مشکلی مواجه شده و با قرار دادن حرف w و m به ترتیب بر روی کاغذ vv و nn را چاپ میکند. الگوریتمی ارائه دهید که با دریافت رشته ی چاپ شده توسط این ماشین، تعداد رشتههای ورودی ممکن قرار گرفته شده جلوی دوربین که منجر به چاپ این رشته شدهاند را محاسبه کند.
- n رشته در اختیار داریم که میخواهیم آنها را به ترتیب الفبایی یا همان lexicographical مرتب کنیم. برای مرتبسازی رشتهها، اجازه جابه جا کردن رشتهها را نداریم و تنها در صورت نیاز اجازه داریم که یک رشته را معکوس کنیم؛ معکوس کردن هر رشته نیز هزینه ی مخصوص به خود را دارد. الگوریتمی ارائه دهید که با دریافت رشتهها و هزینه ی معکوس کردن آنها، با کمترین هزینه ی ممکن، رشتهها را به شکل الفبایی مرتب کند.
- ۳۳. آرایه ای از اعداد صحیح به طول n داده شده است. الگوریتمی ارائه دهید که بزرگترین زیردنباله پی درپی در این آرایه را بیابد. منظور از زیردنباله ی پی درپی، زیردنباله ای به شکل $[x,x+1,\ldots,x+k-1]$ است که طول آن x بوده و در آن x عددی صحیح است.
- ۳۴. در یک خیابان به طول بینهایت، n درخت کاشته شده است که از m گونه ی مختلف هستند. شهرداری متوجه شده است که مواد معدنی مورد نیاز درختان با یک دیگر متفاوت است و به همین دلیل تصمیم گرفته است با کشیدن m-1 حصار بین درختان، m بخش ایجاد کند که بتواند بهتر از درختان نگهداری کند.

هر بخش، مختص به یک گونه است. از آن جایی که در حال حاضر این کار میسر نیست، نیاز است که تعدادی از درختان جابهجا شوند. به دلیل هزینهی سنگین این جابهجایی و آسیبهای احتمالی ناشی از آن، شهرداری مایل است که با حداقل تعداد جابهجایی درختان، به هدف خود برسد. الگوریتمی ارائه دهید که با دریافت تعداد درختان، تعداد گونهها و همچنین مختصات حقیقی درختها با نوع هریک از آنها، حداقل تعداد جابهجایی ممکن برای انجام این کار را بیابد. (نمی توان در یک نقطه، بیش از یک درخت داشت.)

- را در نظر بگیرید که n عنصر دارد. در هر مرحله ما میتوانیم یک عنصر را انتخاب کنیم (مثلاً A_k) و ۲ A_k را از آرایه حذف کرده و به اندازه A_k امتیاز دریافت کنیم. الگوریتمی طراحی کنید که بیشینهی مقدار امتیاز قابل دریافت را محاسبه کند.
- 79. خیابان ولیعصر n درخت دارد که برخی از آنها رنگ آمیزی شدهاند، اما برخی دیگر بدون رنگ اند. درختان رنگی با m رنگی با m رنگ مختلف رنگ آمیزی شدهاند. هم چنین، هزینه ی رنگ هر درخت با هر رنگ، مقداری مشخص است. به عنوان مثال، هزینه رنگ کردن درخت i با رنگ j برابر j است. شهردار تصمیم گرفته است که درختان رنگ نشده ی خیابان را نیز رنگ آمیزی کند. از نظر شهردار، زیبایی یک رنگ آمیزی برابر حداقل تعداد گروههای یک رنگ متوالی است، به گونهای که هر گروه شامل تعدادی درخت کنار هم و هم رنگ باشد؛ به عنوان مثال، اگر رنگ درختان به شکل: [7], [7]